

Vergaderjaar 2021–2022

35 984

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2022 (Incidentele suppletoire begroting inzake verwerving kunstwerk)

M

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 24 maart 2022

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap¹ hadden kennisgenomen van de brief van 31 januari 2022 waarin de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, conform de toezegging², een afschrift van de brief aan de Tweede Kamer inzake het vijfde steunpakket voor de culturele en creatieve sector aan de Eerste Kamer aanbood.³ De leden van de fracties van **GroenLinks** en de **PvdA** wensten naar aanleiding hiervan gezamenlijk enkele vragen te stellen. De leden van de fracties van de **SP** en de **PvdD** sloten zich graag bij deze vragen aan.

Naar aanleiding hiervan is op 24 februari 2022 een brief gestuurd aan Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De Staatssecretaris heeft op 23 maart 2022 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Dragstra

¹ Samenstelling:

Essers (CDA), Ganzevoort (GL), Van Strien (PVV), Van Apeldoorn (SP), Atsma (CDA), Pijlman (D66) (*ondervoorzitter*), Schalk (SGP), Klip-Martin (VVD), De Bruijn-Wezeman (VVD), Baay-Timmerman (50PLUS), Beukering (Fractie-Nanninga), A.J.M. van Kesteren (PVV), De Blécourt-Wouterse (VVD), Vos (PvdA), Van den Berg (VVD), Dessing (FVD), Doornhof (CDA), Veldhoen (GL), Vendrik (GL), Van der Voort (D66), De Vries (Fractie-Otten), Nanninga (Fractie-Nanninga), Raven (OSF) Verkerk (CU) (*voorzitter*), Prast (PvdD) en Fiers (PvdA).

² Toezegging T03337.

³ *Kamerstukken I* 2021/22, 35 984, I.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Den Haag, 24 februari 2022

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 31 januari 2022 waarin u, conform uw toezegging⁴, een afschrift van uw brief aan de Tweede Kamer inzake het vijfde steunpakket voor de culturele en creatieve sector aan de Eerste Kamer aanbiedt.⁵ De leden van de fracties van **GroenLinks** en de **PvdA** wensen naar aanleiding hiervan gezamenlijk enkele vragen te stellen. De leden van de fracties van de **SP** en de **PvdD** sluiten zich graag bij deze vragen aan.

De leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA wijzen erop dat uit het onderzoek «Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund; Effecten van de coronacrisis in de culturele sector» van de Boekmanstichting, dat op 27 mei 2021 is gepubliceerd, bleek dat het geld van de steunpakketten voor de culturele en creatieve sector onvoldoende bij de zzp'ers terecht is gekomen. Daarom hebben deze leden de volgende vragen aan de regering over het nieuwe steunpakket:

- Hoe effectief is dit steunpakket voor zzp'ers? Kan de regering aangeven waarop deze effectiviteitsbeoordeling is gebaseerd?
- Kan de regering aangeven of, en zo ja, welke concrete afspraken er met de sector over het voorliggende steunpakket zijn gemaakt die ervoor gaan zorgen dat het geld ook daadwerkelijk bij de zzp'ers in de sector terechtkomt?
- Is het na twee jaar – waarin is gebleken dat dit geld daar niet terechtkomt – niet tijd om harde en duidelijke afspraken met de sector te maken, in die zin dat voorafgaand aan het verkrijgen van steun op basis van dit vijfde steunpakket duidelijk is op welke wijze en voor welk percentage makers/zzp'ers door instellingen moeten worden gecompenseerd? De leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA begrijpen dat de instellingen worden gecompenseerd voor 85 procent van de volledige zaalbezetting in geval van een annulering. Zou het niet redelijk zijn dat de makers/zzp'ers op eenzelfde wijze worden gecompenseerd? Zou het niet verstandig zijn hierover op voorhand afspraken te maken en het niet (langer) aan de sector over te laten op welke wijze deze compensatie plaatsvindt?
- Tijdens het debat over de Incidentele supplettoire begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2022 inzake verwerving kunstwerk (de Vaandeldrager) is de Kamer toegezegd om op korte termijn te vragen naar een nieuw onderzoek uit te voeren door de Boekmanstichting in verband met de beperkte effectiviteit voor zzp'ers van de maatregelen van vóór mei 2021.⁶
- Hierover hebben deze leden de volgende vragen:
 - a. Is dit aanvullend onderzoek al uitgevoerd?
 - b. Zo nee, waarom niet? Op welke termijn is de regering alsnog van plan dit te doen? Wat als blijkt dat het nieuwe steunpakket ook niet voldoende doorwerking heeft richting de zzp'ers?
 - c. Zo ja, wat was uitkomst? Hebben de maatregelen na mei 2021 een beter effect gehad? Geven deze uitkomsten nog aanleiding tot aanpassingen van de steunpakketten?

⁴ Toezegging T03337.

⁵ Kamerstukken I 2021/22, 35 984, I.

⁶ Toezegging T03341.

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag **binnen vier weken** na dagtekening van deze

brief.

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M.J. Verkerk

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR
EN WETENSCHAP**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 maart 2022

Hierbij doe ik u de antwoorden toekomen op de vragen van de leden van GroenLinks en de PvdA naar aanleiding van het vijfde steunpakket voor de culturele en creatieve sector, waarbij de leden van de fracties van de SP en de PvdD zich hebben aangesloten. De vragen werden ingezonden op 24 februari 2022 met kenmerk 170496.09U.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
G. Uslu

170496.09U

Vragen van de fracties GroenLinks en de PvdA naar aanleiding van het vijfde steunpakket voor de culturele en creatieve sector (ingezonden 24 februari 2022).

Vraag 1 en 2

Hoe effectief is het 5e steunpakket voor zzp'ers? Kan de regering aangeven waarop deze effectiviteitsbeoordeling is gebaseerd?

In totaal is sinds het begin van de coronacrisis 1,9 miljard euro aan specifieke steun voor de culturele en creatieve sector ter beschikking gesteld. In eerste instantie was de steun vooral gericht om de culturele infrastructuur overeind te houden en de voorzieningen waarvoor de rijksoverheid een directe wettelijke verantwoordelijkheid heeft, maar in de verschillende steunpakketten daarna is de steun onder andere uitgebreid met specifieke regelingen ten behoeve van individuele makers. Het totaal beschikbare bedrag voor het vijfde steunpakket is 251 miljoen euro en is in het bijzonder gericht op zzp'ers. Voorbeelden zijn de makersregelingen bij de rijkscultuurfondsen en de suppletieregeling bij het Fonds Podiumkunsten. Het eerdere onderzoek van de Boekmanstichting, «Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund» uit mei 2021, had betrekking op de drie laatste kwartalen van 2020 en onderzocht daarmee de impact van de maatregelen uit het eerste steunpakket en mede naar aanleiding van de bevindingen is er in de daarop volgende steunpakketten extra ingezet op ondersteuning aan zzp'ers. De verwachting is dan ook dat uit herhaalonderzoek zal blijken dat zzp'ers nu beter zijn geholpen.

Vraag 3

Kan de regering aangeven of, en zo ja, welke concrete afspraken er met de sector over het voorliggende steunpakket zijn gemaakt die ervoor gaan zorgen dat het geld ook daadwerkelijk bij de zzp'ers in de sector terecht komt?

Op 22 december 2021 heeft mijn voorganger gesproken met de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK) en de Vereniging Vrije Theaterproducenten (VVTP). Daar is afgesproken dat met de middelen uit de steunpakketten zelfstandigen zo volledig mogelijk worden doorbetaald. De VVTP hanteert als uitgangspunt dat bij compensatie volgens de regeling zzp'ers 100% zullen worden doorbetaald. Ook de NAPK heeft goede afspraken gemaakt over doorbetaling van zzp'ers met behulp van de steun. Beide partijen hebben deze afspraken aan hun achterban schriftelijk gecommuniceerd. Ik heb ook met de Taskforce Cultuur gesproken. In dat gesprek is door de Taskforce bevestigd dat alle aangesloten partijen zich hebben gecommitteerd aan de doorbetaling van de steun uit het vijfde steunpakket aan zzp'ers.

Vraag 4, 5 en 6

Is het na twee jaar – waarin is gebleken dat dit geld daar niet terecht komt – niet tijd om harde en duidelijke afspraken met de sector te maken, in die zin dat voorafgaand aan het verkrijgen van steun op basis van dit vijfde steunpakket duidelijk is op welke wijze en voor welk percentage makers/zzp'ers door instellingen moeten worden gecompenseerd? De leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA begrijpen dat de instellingen worden gecompenseerd voor 85 procent van de volledige zaalbezetting in geval van een annulering. Zou het niet redelijk zijn dat de makers/zzp'ers op eenzelfde wijze worden gecompenseerd? Zou het niet verstandig zijn hierover op voorhand afspraken te maken en het niet

(langer) aan de sector over te laten op welke wijze deze compensatie plaatsvindt?

Ook makers die niet in loondienst zijn, zijn de afgelopen periode hard getroffen. Om die reden heb ik, aanvullend op generiek beleid, beleid ontwikkeld in de vorm van de suppletiereregeling en diverse makersregelingen. Zoals in het vorige antwoord aangegeven hebben alle partijen die steun ontvangen uit het 5de steunpakket zich gecommitteerd aan doorbetaling. Hiernaast heb ik aanvullend op de suppletiereregeling ook specifiek ingezet op makersregelingen via de rijkscultuurfondsen.

Vraag 7, 8, 9, 10

Tijdens het debat over de Incidentele suppletioire begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake verwerving kunstwerk (de Vaandeldrager) is de Kamer toegezegd om op korte termijn te vragen naar een nieuw onderzoek uit te voeren door de Boekmanstichting in verband met de beperkte activiteit voor zzp'ers van maatregelen van voor mei 2022⁷. *Is dit aanvullende onderzoek al uitgevoerd? Zo nee, waarom niet? Op welke termijn is de regering alsnog van plan dit te doen? Wat als blijkt dat het nieuwe steunpakket ook niet voldoende doorwerking heeft richting zzp'ers?*

Zoals toegezegd is de Boekmanstichting gevraagd dit onderzoek uit te voeren en is zij daar inmiddels ook mee gestart. Het onderzoek van de Boekmanstichting dient zorgvuldig en zo compleet mogelijk te worden uitgevoerd. Hiervoor dienen onder meer precieze financiële gegevens nader te worden geanalyseerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van een uitvraag onder instellingen, van CBS-data over kwartaalaangiften omzetbelasting over het jaar 2021 en 2022, van bestaande onderzoeken onder zzp'ers en mogelijk aanvullende enquêtes onder zzp'ers. Ik verwacht de resultaten van dit onderzoek in september. Ik kan nog niet vooruit lopen op de conclusies uit dit onderzoek.

Ook wil ik nu al gebruik maken van de beschikbare CBS data over kwartaalaangiften van zzp'ers, zoals dat ook eerder is gebeurd door mijn voorganger. Die data geven een actueel beeld van de financiële situatie van zzp'ers. Ik betrek deze data over makers in mijn brief over de inzet van de middelen uit het coalitieakkoord en mijn herstelplan voor de culturele sector, die voor 1 juni gepland staat. Ook hierin houd ik oog voor de moeilijke situatie van zzp'ers in de culturele sector.

Vraag 11, 12 en 13

Zo ja, wat was de uitkomst? Hebben de maatregelen na mei 2021 een beter effect gehad? Geven deze uitkomsten nog aanleiding tot aanpassingen van de steunpakketten?

Zie de beantwoording op de voorgaande vragen.

⁷ T03341.